

2020-01-21

Hägersten- Liljeholmen Kvalitetsredovisning 2019

2020-01-21

Innehåll

Kvalitetsarbetets genomförande	2
Strukturella förutsättningar	3
Effekter av arbetet med utvecklingsområden för 2019	5
Analys av arbetet med utvecklingsområden 2019	8
Effekter av övriga stadsdelsnämndsgemensamma insatser 2019 för ökad måluppfyllelse	10
Analys övriga stadsdelsnämndsgemensamma insatser 2019 för ökad måluppfyllelse	11
Självvärdering	12
Analys självvärdering	13
Förskoleundersökning	13
Analys förskoleundersökning	14
Resultat från övriga underlag	14
Analys från övriga underlag	15
Effekter av stadsövergripande insatser 2019	15
Analys av stadsövergripande insatser 2019	16
Stadsdelsnämndens sammanfattande analys	16
Utvecklingsområden och gemensamma insatser på stadsdelsnämnds nivå 2020	17
Förslag till kommunfullmäktige 2020	17

Kvalitetsarbetets genomförande

En ny organisation för förskola trädde i kraft i januari 2019 med syfte att säkerställa god och likvärdig kvalitet utifrån de nationella målen. Förskoleavdelningen består av tio förskoleenheter, en utvecklingsenhet och en resursenhet. Avdelningen leds av t f avdelningschef och arbetet innefattar att driva, utveckla och följa upp verksamheterna inom förskola. En ledningsgrupp bestående av t f avdelningschef, rektorer, samt enhetschef för resursenheten bildar ledningsgruppen. Representanter från utvecklingsenheten deltar också vid ledningsgruppens möten.

Under vårterminen 2019 var ledningsgruppens möten förlagda till en halvdag varje vecka. För att utveckla kvalitetsarbetet och kunna ha möjlighet till fördjupade diskussioner togs ett gemensamt beslut i ledningsgruppen att under höstterminen förändra mötesordningen till heldagar varannan vecka. Ledningsgruppen har under året också haft planeringsdagar med fördjupat VP-arbete, två dagar i februari och två dagar i oktober. Rektorer följde upp enhetens verksamhetsplan och arbete mot de nationella målen i ILS via T1, T2 och verksamhetsberättelse. Förskolornas självskattningsunderlag WKI, är en del som ligger till grund för rektorernas kvalitetsarbete och utvärderingar.

Ledningsgruppen i den nya organisationen startade sin vp-planering för 2019 med två planeringsdagar under oktober 2018 där underlag som brukarundersökning, medarbetarenkät, T2 samt kvalitetsredovisning för 2017 låg som grund. Förskoleavdelningen har gemensamma enhetsmål för förskoleenheterna. Varje enhet skriver dock egna förväntade resultat och arbetssätt vilket ger möjlighet för varje rektor att styra utbildningen. Varje enhet har också möjlighet att själva lägga till egna enhetsmål.

I det systematiska kvalitetsarbetet får rektorerna stöd av utvecklingsenheten. I början av året genomfördes verksamhetsbesök på alla enheter i form av VP-dialog med syfte att få en fördjupad bild av enheternas organisation, tankar och behov av stöd för att nå de nationella målen. Utifrån det har utvecklingsenheten organiserat sitt arbete för att möta behov och säkerställa en likvärdig kvalitet i

stadsdelen. VP 2019 samt den inledande dialogen har resulterat i olika arbetsgrupper som utvecklingsenheten, rektorer och pedagoger deltagit i och som följts upp på ledningsmöten. Arbetsgrupperna har arbetat med att utarbeta gemensamma dokument som säker förskola, aktiva åtgärder, mentorskap och implementering av den nya läroplanen. Genom att skapa gemensamma underlag säkerställs en likvärdighet och underlättar för uppföljning av kvalitetsarbetet i stadsdelen. Utifrån identifierade behov har utvecklingsenheten också varit ute på alla enheter och erbjudit stöd för införandet av planering och bedömning i Skolplattformen.

Strukturella förutsättningar

Organisation på stadsdelsnivå med stödfunktioner för enheterna

Förskoleavdelningen består av tio förskoleenheter, en utvecklingsenhet samt en resursenhet och leds av tf avdelningschef. Utvecklings- och resursenheten är stödfunktioner till förskoleenheterna. Inom utvecklingsenheten ingår utvecklingsledare (för tillfället vakant då denne är verksam som tf avdelningschef), utredare, förskolestrateg, projektsamordnare för Skolplattformen, administratör samt handläggare för kö och placering. I resursenheten, som leds av enhetschef, ingår psykolog och två specialpedagoger. Resursenheten omfattar även öppen förskola och introduktionsförskola.

Antal förskoleenheter och deras organisation

Stadsdelens tio förskoleenheter är resultatenheter och omfattar mellan fyra till nio förskolor och leds av rektor. Samtliga enheter har en grundbemanning om en rektor, två biträdande rektorer samt en administratör. Variationer förekommer, varje enhet formar sin egen modell för det systematiska kvalitetsarbetet. I alla enheter finns en ledningsgrupp som leder utbildningen samt olika pedagogiska forum för förskollärare och barnskötare. Syftet med pedagogiska forum är att sprida och utveckla arbetet på varje förskola och avdelning.

Effekter av genomförda organisationsförändringar

2018 var stadsdelen indelad i tre övergripande förskoleområden som omfattade totalt 17 enheter. Varje område utgjorde en resultatenhet och leddes av en områdeschef med övergripande ansvar för ekonomi, personal och arbetsmiljö inom sitt område. Från januari 2019 är förskolan indelad i 10 enheter, där varje enhet

är en resultatenhet. Organisationen med en mellannivå med tre förskoleområden är inte kvar. Rektorererna är nu mer delaktiga i den övergripande verksamhetsutveckling och i den riktning verksamheten har. Det är en närmare koppling mellan enheterna och de stödfunktioner som är operativa i verksamheterna.

	2019	2018	2017
Antal inskrivna barn	4621	4684	4863
Andel inskrivna barn	Erhålls vid T2 2020	97%	96,8%
Andel legitimerade förskollärare	35,2%	-	-
Andel anställda som förskollärare	35,2	33,6	36,2
Andel anställda i barngrupp som saknar utbildning för arbete med barn	3,74	-	-
Antal avdelningar som saknar legitimerad förskollärare som kontinuerligt undervisar barnen	20		
Barn per personal/årsarbetare, med resurspersoner	5,5	-	-
Barn per personal/årsarbetare, utan resurspersoner	5,95	5,4	5,2
Barn/grupp i genomsnitt	16,7	16,6	15,9
Barn/grupp i genomsnitt, äldre barn	17,1	-	-
Barn/grupp i genomsnitt, yngre barn	16,3	-	-
Andel barn med annat modersmål än svenska	38,3	31,6	25
Andel personal med annat modersmål än svenska	37	40	37,8

Effekter av arbetet med utvecklingsområden för 2019

Syftet med den nya organisationen var att utifrån de nationella målen bidra till mer likvärdiga kommunala förskolor i Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde, en större samverkan inom stadsdelen samt ökad samsyn och ett gemensamt ansvarstagande för stadsdelens barn.

Valda utvecklingsområden är grundade i tidigare nämnda underlag som utgör kvalitetsarbetet, och har en tydlig koppling till organisationsförändringen. De utvecklingsområden som särskilt lyfts är revidering av gemensamma dokument, implementering av ny läroplan, införande av Skolplattformen, kompetensförsörjning, samt stöd i arbetet med barn i behov av särskilt stöd.

Revidering gemensamma underlag.

Som en del av omorganisationen har övergripande dokument reviderats och omfattar alla förskoleenheter. Arbetsgrupper har bestått av utvecklingsenheten, rektorer och pedagoger. Bland de reviderade dokumenten finns säker förskola med krispärm, aktiva åtgärder, plan mot kränkande behandling och barnkonsekvensanalys samt kompetensförsörjning med strukturer för nyexaminerade förskollärare/mentorskap och VFU. Arbetet med gemensamma strukturer gällande introduktion för nyanställda och karriärspår fortsätter under 2020.

Ny läroplan för förskolan

I den nya läroplanen lyfts flera nya begrepp som undervisning, utbildning och målstyrda processer. Ett arbetsmaterial har tagits fram som stöd till förskolorna för implementering av läroplanen och styrning mot de nationella målen. Materialet är även kopplat till WKI och tänkt som ett stöd i det arbetet. Som ett led i implementeringen av läroplanen bjöds forskaren Ann Pihlgren in som föreläsare för alla medarbetare. Ett material togs fram som stöd för förberedelse och uppföljning av föreläsningen kopplat till implementeringen av läroplanen.

Skolplattformen

Införandet av skolplattformen drivs av ett nätverk med representanter från alla enheter och leds av en projektsamordnare. Nätverket har haft ett delat uppdrag, införande av skolplattform och digitalt lärande. Nätverket har tagit fram dokument som stöd till pedagoger för de olika modulerna i skolplattformen, förhållningssätt för arbete med närvarosystemet och en publiceringspolicy för skolplattformen. De har också tagit fram ställningstagande för arbete med digitala verktyg, ett riktat mot pedagoger och ett mot vårdnadshavare.

En arbetsgrupp bestående av en representant från varje enhet, projektsamordnaren och förskolestrateg har även utformat ett förslag till skrivstöd för enheterna inför införandet av modulen planering och bedömning. Skrivstödet består av tre mallar, en utbildningsplan, en undervisningsplan samt en mall för lärlogg. Mallarna är utformade utifrån uppdraget i läroplanen och de nationella målen. För att möta enheternas olika behov och möjlighet för dem att koppla sina egna systematiska kvalitetsarbeten till mallarna har alla enheter haft en egen genomgång tillsammans med utvecklingsenheten.

Som ett stöd för det digitala lärandet har nätverket tagit fram digitala inspirationslådor till utlåning.

Kompetensförsörjning

Nyexaminerade förskollärare/mentor: Ett nätverk bestående av en representant från varje enhet har bildats med syfte att driva det övergripande arbetet utifrån framtaget material. Arbetet omfattar att kartlägga antal nyexaminerade förskollärare och mentorer i stadsdelen och planera för genomförandet av de stadsdelsövergripande samtal som ska erbjudas för nyexaminerade förskollärare två gånger per år.

VFU: Ett nätverk med representanter från varje enhet arbetar med reviderat material och förbereder för kommande klusterorganisation från universiteten som bygger på modellen för övningsförskola. Hägersten-Liljeholmen har idag ca 100 VFU studenter, varav ca hälften i verksamhetsbaserad utbildning.

Barnskötarutbildning: Stadsdelen har sökt och fått medel från kompetensutvecklingsansatsen och omställningsfonden och utifrån det organiserat för 30 utbildningsplatser till barnskötare. Utbildningen organiseras av Midsommarkransens gymnasium och omfattar 1 dag/vecka. Hägersten-Liljeholmen har fyllt 20 av platserna, 10 platser har erbjudits andra stadsdelar. Stadsdelen har även haft en fortbildning för barnskötare med äldre utbildning, en uppdragsutbildning där 24 barnskötare deltagit vid 6 tillfällen.

APL - arbetsplatsförlagt lärande, praktik: Stadsdelen har för andra året samarbetat med Midsommarkransens gymnasium, Pedagogikcollege, och ingår i en referensgrupp tillsammans med två andra stadsdelar för att utforma en kvalitativ utbildning till barnskötare. Hägersten-Liljeholmen tar hittills tagit emot 32 elever. I samarbetet ingår även utbildning till handledare för de barnskötare som tar emot elever och sker i samverkan med Skolverket.

Barn i behov av särskilt stöd, resursenheten:

En ny enhet för barn i behov av särskilt stöd bildades i samband med att den nya organisationen trädde i kraft i januari 2019. Syftet var att skapa likvärdighet i arbetet med barn i behov av särskilt stöd i stadsdelen. Enheten arbetar preventivt och erbjuder stödfunktioner som handledning, konsultation och kompetensutveckling till förskoleenheterna. I stadsdelen finns sedan hösten 2019 ett Bibass-nätverk där enhetens chef träffar rektorerna 1 g/månad. Nätverket har reviderat dokument kopplat till barn i behov av stöd utifrån en likvärdighet för alla barn i stadsdelen. Barnkonferenser hålls 2 ggr/år med syfte att behövspröva och göra en översyn för handledning, kompetensutveckling och ekonomiskt tilläggsbelopp. Enheten har inlett samarbete med externa aktörer och ingår i BUS, barn och unga i samverkan, tillsammans med socialtjänst, region Stockholm och stadsdelsförvaltningen.

Enheten erbjuder också kurser riktat till vårdnadshavare i form av ABC, Alla barn i centrum, ett förebyggande föräldrastödsprogram. Enheten omfattar också öppen förskola och introduktionsförskola.

Analys av arbetet med utvecklingsområden 2019

Inför omorganisationen synliggjordes att enheternas tidigare uppdelning i områden medfört att förskolorna i stadsdelen använt olika stöddokument. Den översyn och den revidering av olika stöddokument som gjorts under året och som nu gäller för alla förskolor i stadsdelen kommer att gynna likvärdigheten både för rektorer, pedagoger och barn. De diskussioner i arbetsgrupper där rektorer, pedagoger och utvecklingsenheten deltagit har bidragit och gynnat samsyn och en gemensam riktning utifrån likvärdighet och att nå de nationella målen.

Det har varit många dokument att revidera och detta har varit ett tidskrävande för rektorerna som också stått inför de utmaningar som nya och större enheter inneburit. Samtidigt arbetet inneburit en stor möjlighet att vara med att påverka dokumentens utformning och innehåll. Deltagandet har också bidragit till att rektorerna är uppdaterade och har insyn i de dokument som ska vara ett stöd i arbetet.

Genom arbetsgrupperna har också en gemensam grund skapats för hur stadsdelens nyexaminerade förskollärare ska kunna erbjudas ett bra och likvärdigt mentorsår. Nästa steg blir att i arbetsgrupper organisera för en god introduktion för alla nyanställda inom förskolan.

Inför kommande klusterorganisation för VFU finns en utmaning i att organisera för den stora stadsdel som Hägersten-Liljeholmen är. Stadsdelens VFU-nätverk ska säkerställa att våra studenter får en god och likvärdig VFU.

Det arbetsmaterial som tagits fram inför implementeringen av den nya läroplanen erbjuds som stöd till alla enheter. I samband med Ann Pihlgrens föreläsning har alla enheter arbetat på olika sätt med framtaget material, både före och efter föreläsningen. Flera enheter har uttryckt att det varit ett stort stöd och ett bra underlag för diskussioner på förskolorna och hur de tillsammans ska nå de nationella målen. Många var också förberedda inför föreläsningen, vilket syntes i dialogen mellan föreläsare och pedagoger under föreläsningen. Begrepp och synsätt som lyftes är fortfarande levande i diskussioner på enheterna, framför allt de olika undervisningsmiljöer som presenterades. Enheterna följer upp och fortsätter arbetet i olika forum på förskolorna. Arbetet med implementering av läroplanen kommer att fortsätta under 2020.

En viktig slutsats av arbetet är att förberedelse och gemensamt material inför implementering av styrdokument eller en föreläsning har stor betydelse för att få ett brett genomslag och ett gynnsamt resultat. Liknande arbetsmodeller kommer att användas för framtida satsningar.

Resultaten visar också att organisationen för införandet av Skolplattformen med representanter från varje enhet och projektsamordnare varit gynnsam. Enheternas representanter driver nätverk i enheterna för att stötta pedagoger i arbetet vilket har bidragit till att införanden, riktlinjer och policyn når pedagoger och vårdnadshavare samtidigt. De dokument som utformats ger tydliga och likvärdiga förutsättningar och har implementerats gemensamt för alla enheter.

Det har också blivit tydligt att det framtagna skrivstödet i modulen planering och bedömning varit gynnsamt. Det synliggörs i de mallar som arbetslagen skriver, där enheter både kopplat sitt tidigare systematiska kvalitetsarbete och gör kopplingar till de nationella målen. Då skrivstöden varit gynnsamma planerar vi att introducera delen samtala med vårdnadshavare, som ingår i modulen, på samma sätt. Det som påverkat och försvårat arbetet är den uppskjutna påkopplingen av Skolplattformen, vilket skapat frustration både hos ledning, pedagoger och vårdnadshavare. Verksamheten har dock gjort bedömningen att då vårdnadshavare släpps på är vi väl förberedda då vi valt att arbeta vidare med förberedelser och moduler, trots uppskjuten påkoppling.

De digitala inspirationslådorna som tagits fram har stor efterfrågan och har fått utökats i antal. Efter varje lån får pedagogerna ge ett omdöme, vilka har varit mycket positiva. Det visar på att lådorna ger pedagogerna inspiration till att utveckla undervisningen. Lådorna har också använts vid möten med vårdnadshavare som varit mycket nöjda med hur arbetet med digitaliseringen synliggjorts.

Resursenheten som startade i januari 2019 har bidragit till större likvärdighet för barnen i stadsdelen. I samband med omorganisationen synliggjordes olikheter i den tidigare områdesindelningen, både utifrån resursfördelning och prioritering av stöd till barn i behov av särskilt stöd. Översynen av dokument, arbetssätt och rutiner har bidragit till en jämlik resursfördelning då resursenheten arbetar övergripande och ser till stadsdelens hela behov. Enheten har en preventiv inriktning genom främjande, förebyggande och åtgärdande insatser. Nätverket med rektorer och

enhetschef har bidragit till en tydligare bild för alla rektorer över behovet i hela stadsdelen.

Alla enheter erbjuds handledning och kompetensstöd samt vid behov medverkan vid samtal med vårdnadshavare och habilitering. Efterfrågan har vuxit då insatserna varit positiva. Resursenheten har hittills haft kompetenshöjande insatser för pedagoger utifrån behov på ett par av förskoleenheterna. Då fler enheter nu efterfrågar insatser för pedagoger ser resursenheten ett behov av att fördela sina resurser och ha föreläsningar för större grupper för att kunna nå fler. Förskolepsykologen har föreläst för rektorer och biträdande rektorer om våld i nära relationer. Rektorerna har framfört önskemål om att erbjuda detta även för pedagoger.

Effekter av övriga stadsdelsnämndsgemensamma insatser 2019 för ökad måluppfyllelse

Öppen förskola: I stadsdelen finns sedan hösten 2019 tre öppna förskolor varav en är enskilt driven. Under året har två av stadsdelens tre öppna förskolor samlokaliseras då dessa endast haft öppet på halvtid. Den verksamhet som flyttats har varit inrymd i lokaler med tillfälligt bygglov som upphört och som förvaltningen därför fått lämna.

Introduktionsförskola: Stadsdelen Utifrån att nå barn som inte är inskrivna i förskolan har en introduktionsförskola startat. Verksamheten är samlokaliserad med en förskola i Fruängen. Samarbete med SFI inleds i januari.

Allmän förskola: Verksamheten organiserades tidigare i en särskild grupp i lokaler som delades med öppen förskola. Sedan hösten 2019 erbjuds nu dock allmän förskola på alla förskolor i stadsdelen.

Förbättrad arbetsmiljö för förskollärare och barnskötare:

Det påbörjade arbetet med en förbättrad arbetsmiljö har fortsatt under hösten. Stadsdelen har följt slutrapportens förslag på struktur. En modell är utformad för arbetet ute på enheterna och inleds vårterminen 2020.

Skolverket, Språk-, läs- och skrivutvecklare

En representant från varje förskoleenhet samt förskolestrateg går tillsammans Skolverkets utbildning till Läs-, språk- och skrivutvecklare under ht 19 – vt 20. Syftet är att gruppen ska arbeta för likvärdighet i stadsdelen och att medarbetarnas kompetens inom språk-, läs- och skrivområdet ökar kopplat till de nationella målen.

Ställningstagande kultur

En arbetsgrupp med representanter från alla enheter och utvecklingsenheten har tagit fram ett ställningstagande för kultur, i syfte att öka likvärdigheten samt synlig- och tydliggöra uppdraget både för pedagoger och vårdnadshavare. Materialet kommer att implementeras i verksamheterna under våren 2020.

Effektivare resurshantering

Inför 2019 utformades en så kallad ledningsrapport i syfte att skapa underlag och förutsättningar för resultatdialog mellan avdelningschef och rektor. Rapporten utgår från ett antal centrala nyckeltal för verksamheterna och omfattar resultat kopplat till HR, ekonomi och kärnverksamheten.

Under året har också strukturerna för samarbetet med avdelningen för samhällsplanering utvecklats i syfte att skapa en mer effektiv lokalantering samt öka förutsättningarna för att möta behov och efterfrågan på förskoleplatser.

Analys övriga stadsdelsnämndsgemensamma insatser 2019 för ökad måluppfyllelse

Öppna förskolan och allmänna förskolan organiserades tidigare under olika förskoleenheter. I samband med den nya organisationen placerades istället verksamheterna inom resursenheten tillsammans med introduktionsförskolan. Detta har möjliggjort en större likvärdighet inom de öppna förskolorna då förutsättningarna såg olika ut i den tidigare organisationen. Samarbete med andra aktörer inom region Stockholm fanns bara på en av de öppna förskolorna och erbjuds nu på alla. Då alla öppna verksamheter ligger inom samma enhet och har gemensamma mötesforum har större möjlighet skapats för pedagogerna att driva och utveckla de frågor som berör de aktuella verksamheterna.

Då två öppna förskolor har sammanslagits har antalet öppna förskolor minskat vilket har bidragit till ett ökat tryck på de förskolor som finns i stadsdelen. Sammanslagningen har dock inneburit att de två öppna förskolor som tidigare endast hade öppet på halvtid nu har kunnat öka öppethållandet till heltid vilket i någon mån kompenserar sammanslagningen. Trots detta är trycket stort på verksamheterna och det finns inte alltid möjlighet att ta emot de besökare som kommer.

Då allmän förskola nu erbjuds på alla förskolor i stadsdelen ökar det också likvärdighet och tillgänglighet för vårdnadshavare som önskar allmän förskola.

Introduktionsförskolan är i sin uppstart och är för tidigt att analysera. Ett samarbete med SHIS Bjällerkransen är inlett och förberedelser inför att ett nytt SHIS-boende för barnfamiljer byggs i stadsdelen pågår.

Då arbetet med förbättrad arbetsmiljö för förskollärare och barnskötare är i sin uppstart finns ingen analys ännu av detta ännu.

Skolverkets utbildning Språk-, läs- och skrivutvecklare avslutas i juni 2020. Ett nuläge inom området är framtaget för varje enhet och en språkinventering för stadsdelen är genomförd. Deltagarna i utbildningen bildar en arbetsgrupp som regelbundet ses för att driva arbetet för likvärdiga språkliga förutsättningar i stadsdelen. Det sammantaget blir en grund för språkarbetet och för att nå de nationella målen.

Effektivare resurshantering

Den ledningsrapport som utformades inför 2019 som underlag för resultatdialog mellan avdelningschef och rektor har inte kunnat tas i bruk som planerat. I huvudsak beror detta på att administrativa förutsättningar saknats för att uppdatera rapporten. Något som förväntas vara löst inför våren 2020.

Det samarbete som sker mellan förskoleavdelningen och avdelningen för samhällsplanering som utvecklats under året har bidragit till en ökad helhetssyn på befintliga lokaler vilket på sikt kommer att bidra till en mer ekonomisk resursfördelning avseende lokaler. Arbetet med dessa rutiner kommer att fortsätta utvecklas under 2020.

Självvärdering

Genomsnittliga värdet för WKI 2019 är 3,4 och baserar sig på 226 av 280 arbetslag. Resultatet visar en liten höjning och ligger jämnt i förhållande till föregående år, 2017 och 2018, där nivån båda åren var 3,3. Värdet fördelas förhållandevis lika inom alla fem områden. Det vanligaste hindret som anges för en högre bedömning är bedömarkompetensen hos de pedagoger som gör självvärderingen. Rektorerna har lyft att det varit mer komplicerat att följa upp WKI detta år då vi klev in i en ny organisation januari 2019 där i stort sett alla rektorer fått nya och större enheter. Rutiner för återkoppling och bedömning från rektorerna ser olika ut i enheterna. Flera

rektorer gör tillsammans med sin ledning återkoppling till samtliga arbetslag i juni. Någon enhet har system för månadsvis uppföljning. Andra har ännu inte organiserat strukturer återkoppling då de flesta eller alla avdelningar varit nya för ledningen.

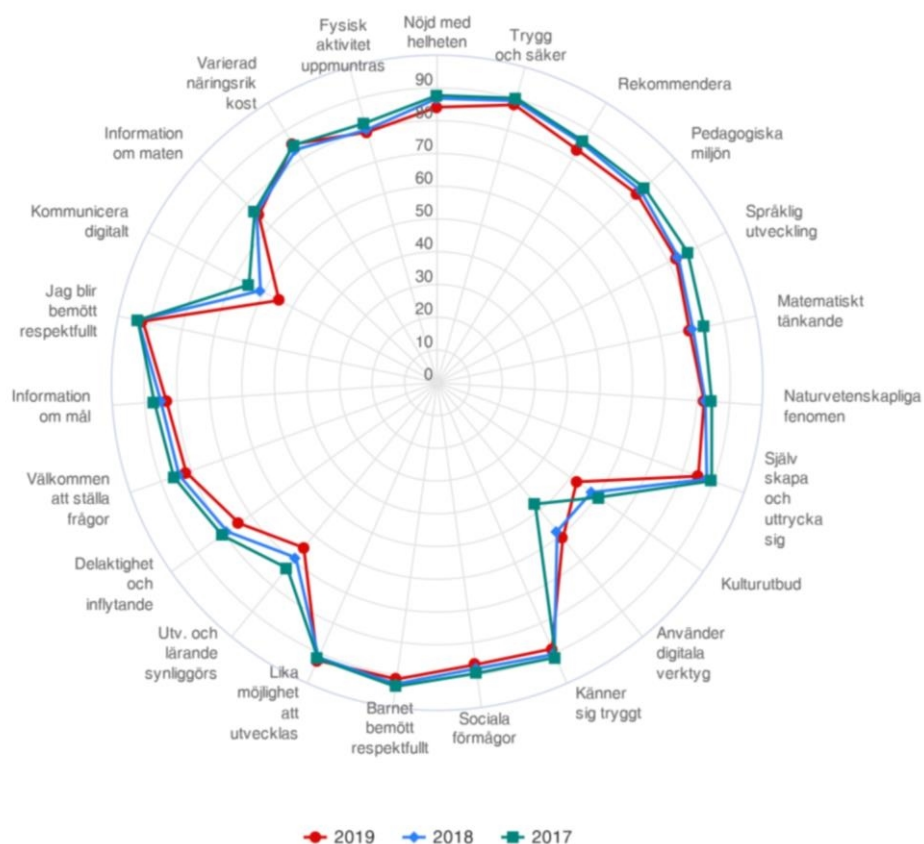
Utifrån sammanställningen 2019 når 21 arbetslag inte upp till nivå tre. Resultatet bör dock belysas utifrån att systemet krånglat och inte varit tillgängligt under perioder då pedagoger gör sin WKI. Enheterna har tagit fram handlingsplaner och ger arbetslagen kontinuerlig stöttning för att nå nivå tre. Flera rektorer anger att arbetslag höjt sig till nivå tre under året. Det är dock osäkert om hur det syns i systemet. Alla arbetslag som höjt sig har inte kunnat fylla i den nya bedömningen. Någon enhet har inte hunnit med att organisera för stöd, men har en plan inför 2020.

Analys självvärdering

Det rektorerna angett som den största orsaken till både höga och låga bedömningar är pedagogernas skiftande bedömarkompetens. Andra orsaker som rektorerna ser är att nya arbetslag skattar sig lägre, då de inte har hunnit utforma verksamheten på det sätt de önskar ännu. Arbetslag som arbetat länge tillsammans, eller där det saknas förskollärare har en tendens att lägga sig högre. Det finns också en tendens att skickliga arbetslag skattar sig lågt medan svaga arbetslag skattar sig högt. Alla rektorer har dock identifierat bedömarkompetens som ett utvecklingsområde för att kunna nå relevanta bedömningar. De enheter som har en modell för uppföljning och återkoppling av WKI och forum där pedagoger möts över avdelningar för att diskutera resultat och kriterier, har oftare bedömningar som överensstämmer med ledningens bild. Arbetet med kvalitetsindikatorn och bedömarkompetensen är lyft som ett utvecklingsområde i VP 2020.

Förskoleundersökning

Förskoleundersökningen för 2019 baseras på 3102 svar, 66%.

Nöjdhetsindex mäter vårdnadshavarnas helhetsintryck av förskolan, ”Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola”. För 2019 är nöjdhetsindex 85 %. Index för 2018 var 87 % och för 2017 88 %. Det område som minskat en aning är kommunicera digitalt. I övrigt ligger de områden som mäts i stort sett i linje med tidigare år. Resultatet av förskoleundersökningen följer staden som helhet.

Analys förskoleundersökning

Föräldrarnas helhetsintryck har sjunkit marginellt från föregående år. Sannolikt har omorganisationen som skedde januari 2019 påverkat resultatet. De flesta rektorer fick helt eller delvis nya förskolor till sina enheter. Arbetet med att organisera och strukturera sin nya organisation och dessutom hinna nå ut till vårdnadshavare har sannolikt påverkat resultatet mer än förväntat. Det fanns också en förväntan hos vårdnadshavare att ha möjlighet att kommunicera digitalt med förskolan via Skolplattformen. Då detta har försenats har även detta sannolikt påverkat resultatet. Enheterna följer upp förskoleundersökningen som en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Resultat från övriga underlag

Det alla rektorer lyft i olika forum och uppföljningar är att den nya organisationen varit positiv men tagit mycket tid. Alla har i olika

utsträckning fått nya förskolor till sin enhet vilket medfört många nya medarbetare och arbetslag att lära känna. Det positiva som lyfts är arbetet med gemensamma underlag, insyn i kollegors arbete och delaktighet i beslut. Det är också första året som enheterna är egna resultatenheter vilket bidragit till ett mer omfattande budgetarbete för rektorerna.

Likabehandlingsarbetet lyftes i och med revideringen av aktiva åtgärder. Enheterna ligger olika i detta arbete, mycket beroende på att förskolorna arbetat olika innan omorganisationen. En enhet planerar att arbeta med skolverkets webbaserade fortbildning Identitet, jämställdhet och digitalisering under 2020.

Klagomålshantering

20 synpunkter eller klagomål kopplat till förskola har diarieförts under året. En anmälan om kränkande behandling har upprättats under året. Samtliga ärenden har hanterats enligt stadsdelens upprättade rutiner. Förskolorna hanterar de flesta synpunkter, klagomål och förslag i första hand på respektive enhet för att snabbt åtgärda eventuella brister.

Analys från övriga underlag

Det som präglat året är omorganisationen. Det har varit ett stort arbete för rektorerna med att organisera och lära känna sina nya enheter. Ledningsgruppen var också ny från januari 2019.

Utvecklingsenheten följer upp och ger stöd till enheterna. I och med att utvecklingsledaren vikarierar som tf avdelningschef sedan april har en vakans på utvecklingsenheten funnits under hela året. Detta har påverkat att uppföljningar av verksamheterna och tänkta verksamhetsbesök inför T2 och verksamhetsberättelse har inte kunnat genomföras som planerat. Istället har detta skett vid planeringsdagar och på ledningsmöten.

Effekter av stadsövergripande insatser 2019

Rektorerna har deltagit i 7,5 poängsutbildningen *Undervisning i förskolan* som erbjudits av staden i regi av Uppsala universitet. Alla enheter har också deltagit med sin ledning i de två föreläsningar som erbjudits via staden, undervisning kopplat till den nya läroplanen för förskolan.

Två förskolor från två enheter har även deltagit i ett pilotprojekt om kommunal utvärdering vilket varit mycket positivt. Även hur dessa erfarenheter har tagits till vara har dock i viss mån påverkats av vakansen inom utvecklingsenheten, avdelningschef.

Analys av stadsövergripande insatser 2019

Uppföljning av den utbildning om undervisning i förskolan som rektorerna deltagit i planeras genom fördjupade diskussioner på ledningsmöten under vårterminen. De föreläsningar som erbjudits i staden i ämnet har mottagits positivt. Exempelvis har vi kopplat föreläsningen som erbjöds med Ann Pihlgren med en egen arrangerad föreläsning med Ann Pihlgren för samtliga medarbetare i stadsdelen. Det har lett till en djupare förståelse då ledningen först lyssnat på en föreläsning och därefter deltagit i planering inför föreläsningen för medarbetarna. Satsningen på undervisning i förskolan genom utbildningen för rektorerna, föreläsningarna som erbjudits från staden i ämnet är väl kopplat till den föreläsning och det arbete stadsdelen haft i samband med implementeringen av läroplanen.

Stadsdelsnämndens sammanfattande analys

2019 är ett år som präglats av en ny organisation. Rektorerna har fått nya och större enheter med helt eller delvis nya förskolor. Det ligger stort arbete bakom det, arbete med strukturer och organisationer, en process som tagit tid och många nya pedagoger att lära känna.

Stödfunktionerna till enheterna, utvecklingsenheten och resursenheten är också nya och har inlett arbetet med att utforma arbetsstrukturer under året. En sammanfattning av året visar att den planering som gjordes inför 2019 i stort sett genomförts trots vakans inom utvecklingsenheten.

Inför 2020 planeras för regelbundna och fördjupade budget- och verksamhetsuppföljningar då enheternas budget kommer att vara mer ansträngd än tidigare. Detta i huvudsak beroende på att årets budgettilldelning inte motsvarar verksamheternas ökade kostnader. Uppföljningarna omfattar fördjupade diskussioner med utgångspunkt från den ledningsrapport som tagits fram som underlag för resultatdialoger.

Samgåendet med Älvsjö kommer sannolikt att påverka 2020 och under våren planeras för att skapa en gemensam plattform att utgå ifrån tillsammans med Älvsjö.

Andelen förskollärare medför att alla arbetslag i dagsläget inte har legitimerade förskollärare. För att säkerställa undervisning enligt skollagen har riktlinjer för hur undervisningen kan planeras utformats. Riktlinjerna omfattar fyra möjliga lösningar listade enligt

en prioriteringsordning som alla säkerställer undervisning enligt skollagen då förskollärare saknas i ett arbetslag.

I de fall då förskollärare saknas i arbetslaget och kvalitetsindikatorn ska göras deltar någon ur ledningen som stöd. Analysen visar på att arbetslag som arbetat länge tillsammans, eller där det saknas förskollärare har en tendens att lägga sig högre. Det finns även en tendens att skickliga arbetslag skattar sig lågt medan svaga arbetslag skattar sig högt. Det rektorerna angett som den största orsaken till både höga och låga bedömningar är pedagogernas skiftande bedömarkompetens.

Utvecklingsområden och gemensamma insatser på stadsdelsnämndsnivå 2020

Gemensamma utvecklingsområden för 2020 är riktade mot ett likvärdighetsperspektiv. Barnkonventionen blir lag och ett fördjupat arbete med kompetensutvecklande insatser planeras för att säkerställa att barns rätt tas till vara. En likvärdig och tillgänglig undervisningsmiljö för alla barn i stadsdelen är ett ytterligare prioriterat område. Arbetet med att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet samt bedömarkompetens för medarbetare kopplat till kvalitetsindikatorn fortsätter. Även övergripande och riktade insatser om språkutveckling, generell språkutveckling, språksamtal, flerspråkighet och TAKK kommer att erbjudas medarbetarna. Stadsdelen planerar också för en översyn av behov och hur förvaltnings språken samiska och meänkieli ska lyftas.

Förslag till kommunfullmäktige 2020

- Fortsatt centralt stöd till strategisk kompetensutveckling för förskollärare och barnskötare.
- Fortsatt och utvecklat stöd för vikarieersättning för medarbetare som kompetensutvecklar sig.
- Fortsatt centralt stöd för kulturmöten mellan professionella kulturutövare och barn.
- Stadsövergripande insatser då barnkonventionen är ny lag 2020.
- Arbeta för att förskoleundersökningen genomförs vartannat år för att skapa bättre förutsättningar att följa upp och bearbeta resultaten.
- Arbeta för att inköpssystemet blir mer användarvänligt.